

Menn foretrekker sekretæren

Menn vil heller gifte seg med sekretæren sin enn med en kvinnelig sjef eller kollega.

En amerikansk studie, publisert i tidskriftet *Evolution and Human Behavior*, viser at menn er langt mer tiltrukket av underordnede i arbeidslivet med tanke på både vennskap og ekteskap, enn kvinner.

120 mannlige og 208 kvinnelige studenter ble bedt om å rangere potensielle partnere ved en fiktiv arbeidsplass ut fra fotografier av kollegene. Disse ble omtalt som deltakernes sjef (overordnede), medarbeider (likestilt) eller assistent (underordnet). Deltakerne skulle deretter ta stilling til om noen av disse kunne kvalifisere for vennskap, en natts eventyr, et kjæresteforhold eller et langvarig forhold og ekteskap.

Mennene foretrakk de underordnede fremfor de overordnede kvinnene med tanke på langvarig vennskap og ekteskap. Kvinnene derimot var upåvirket av en potensiell partners status.

– Resultatene gir empirisk støtte til oppfatningen om at selvstendige kvinner med makt taper på ekteskapsmarkedet, fordi menn foretrekker kvinner med mindre makt enn dem selv, sier Stephanie Brown, som har ledet studien. Psykolog Leif Edward Ottesen Kennair mener den amerikanske studien har svakheter og har funn som motstrider en rekke typiske funn innen partnervalglitteraturen.

Les hele saken: www.tidsskriftet.no/pls/lts/pa_lt.visnyhet?vp_id=6791

Hasj kan gi psykoser

Hyppig bruk av hasj som ungdom øker risikoen for psykotiske symptomer senere i livet, ifølge en ny studie.

Det er velkjent at cannabis er sterkt assosiert med psykose, men det er usikkert om denne sammenhengen er kausal. Nå har tyske og nederlandske forskere publisert en prospektiv kohortstudie i *BMJ*, der drøyt 2 400 tyske ungdommer i alderen 14–24 år ble intervjuet i 1995 og på nytt i 1999. Halvparten var gutter. Intervjuene ble gjort av psykologer ved hjelp av Composite International Diagnostic Interview (M-CIDI). Ungdommene besvarte dessuten spørreskjemaet Symptom Checklist (SCL-90-R).

Ved det første intervjuet fortalte 13 % at de hadde brukt hasj fem ganger eller mer, mens tallet var 14,8 % ved det andre intervjuet. Etter å ha justert for en rekke bakgrunnsfaktorer, inkludert predisposisjon for psykose og bruk av cannabis før første intervju, viste resultatene en moderat økt risiko for å utvikle psykotiske symptomer fire år senere (justert oddsratio 1,67; 95 % KI 1,13–2,46). Denne effekten var langt sterkere hos personer som var predisponert for psykoser, noe som bekrefter tidligere studier.

Hyppig bruk av cannabis var forbundet med økt risiko for psykose i et dose-responsforhold. En predisposisjon for psykose ved det første intervjuet predikerte imidlertid ikke cannabisbruk fire år senere, noe som avkrefter hypotesen om at personer med psykose selvmediserer seg med cannabis.

Overlege Jon Johnsen ved Avdeling for forskning, strategi og utvikling ved Sykehuset Asker og Bærum HF bekrefter at funnene er i tråd med funn i tidligere studier. Han viser til to kjente studier fra

henholdsvis Sverige i 1987 og New Zealand i 2002, begge publisert i *The Lancet*. Disse viser begge at jo tidligere man begynner med cannabis, jo større er risikoen for å utvikle schizofreni.

Også disse studiene viser at noen er mer utsatt enn andre. – Det er ikke slik at cannabis alene forårsaker schizofreni, men bruk av cannabis er en delårsak i et komplekst samspill av andre bidragende faktorer. Hvis man fjerner all bruk av cannabis ved 15-års alder, vil man redusere insidensen av schizofreni med 8 % i dette utvalget fra New Zealand.

Disse studiene tyder på at bruk av cannabis blant sårbare ungdommer kan få meget alvorlige konsekvenser. Denne tidlige og regelmessige bruken må vi som leger advare sterkt mot. Fortsetter cannabisbruken å være så utbredt som blant ungdom i Norge i dag, vil vi nok forvente en økning i forekomsten av schizofreni de neste ti årene, mener Johnsen.

Risikoen for ettervirkninger hos personer som ikke er predisponert for psykoser, er mer uklart. – Ungdom uten sårbarhet kan utvikle psykotiske symptom som ledd i en cannabisintoksikasjon. Disse symptomene vil raskt gå over. Hva som skjer i forhold til andre typer av psykiske sykdommer vet vi imidlertid for lite om, selv om noen uttaler seg skråsikkert, sier Jon Johnsen.

Les hele saken: www.tidsskriftet.no/pls/lts/pa_lt.visnyhet?vp_id=6697

Eline Feiring

eline.feiring@legeforeningen.no
Tidsskriftet

TIDSSKRIFTET PÅ INTERNETT

Nytt fra nett er tidligere publisert på www.tidsskriftet.no der nyheter legges ut fortløpende.

Søkbar fulltekstversjon på nett: www.tidsskriftet.no

E-postabonnement på innholdsfortegnelsen: www.tidsskriftet.no

Kunnskapsprøver: www.tidsskriftet.no/quiz

Stillingsdatabase og mulighet til å bli varslet om ledige legestillinger via e-post: www.tidsskriftet.no/stilling

Siden litteratur for leger: www.tidsskriftet.no/bok

Norsk forskning bunnplassert

Norsk forskningsinnsats kommer dårlig ut sammenliknet med de andre nordiske landene, viser en ny dansk rapport.

Les hele saken: www.tidsskriftet.no/pls/lts/pa_lt.visnyhet?vp_id=6757

Akkreditert for medisinsk analysering

Laboratoriet AS Telelab er nå akkreditert for medisinsk mikrobiologisk analysevirksomhet. Laboratoriet er det tredje i Norge med slik akkreditering.

Les hele saken: www.tidsskriftet.no/pls/lts/pa_lt.visnyhet?vp_id=6750

Forskningsinnsats ved Sunnaas

Sunnaas sykehus HF skal hvert år fremover øke forskningsbudsjettet med 1 % av sykehusets totalbudsjett.

Les hele saken: www.tidsskriftet.no/pls/lts/pa_lt.visnyhet?vp_id=6800

Litt lettere for psykisk syke

Flere næringslivsledere enn før har nå innsett at de har ansvar for å hjelpe ansatte som rammes av psykiske lidelser tilbake til arbeidslivet. Men nyansettelser er det verre med.

Les hele saken: www.tidsskriftet.no/pls/lts/pa_lt.visnyhet?vp_id=6690